

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Belastingbudget: Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen bij parlementaire vaststelling belastingwetgeving
Spanjers, M.P.A.

Citation

Spanjers, M. P. A. (2021, March 4). *Belastingbudget: Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen bij parlementaire vaststelling belastingwetgeving*. Meijers-reeks. Flosvier, Den Haag. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3135056>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3135056>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/3135056> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Spanjers, M.P.A.

Title: Belastingbudget: Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen bij parlementaire vaststelling belastingwetgeving

Issue date: 2021-04-03

Bijlage I

Cijfers budgettaire omvang belastingplan

Tabel: geraamde belastingontvangst en budgettaire omvang belastingplannen 1993-2020

		TOTAAL ¹			BELASTINGPLAN ²					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Jaar	Basis	Bel	Pvv	Totaal	Plus	%	Min	%	Saldo	%
1993	KAS	73.694		73.694	846	1,1%	-370	-0,5%	476	0,6%
1994	KAS	66.270		66.270	957	1,4%	-969	-1,5%	-11	0,0%
1995	KAS	69.669		69.669	2	0,0%	-1.214	-1,7%	-1.212	-1,7%
1996	KAS	72.555		72.555	209	0,3%	-885	-1,2%	-676	-0,9%
1997	KAS	72.861		72.861	313	0,4%	-1.802	-2,5%	-1.488	-2,0%
1998	KAS	80.648		80.648	4.318	5,4%	-1.963	-2,4%	2.355	2,9%
1999	KAS	84.498		84.498	1.130	1,3%	-274	-0,3%	856	1,0%
2000	KAS	89.294	35.213	124.507	2.049	1,6%	-2.057	-1,7%	-8	0,0%
2001	KAS	103.163	31.628	134.791	0	0,0%	-456	-0,3%	-456	-0,3%
2002	EMU	111.991	31.800	143.791	98	0,1%	-1.387	-1,0%	-1.289	-0,9%
2003	EMU	112.095	35.750	147.845	3.561	2,4%	-1.387	-0,9%	2.174	1,5%
2004	EMU	106.598	37.739	144.337	2.105	1,5%	-1.421	-1,0%	684	0,5%
2005	EMU	109.435	36.295	145.730	2.796	1,9%	-2.679	-1,8%	117	0,1%
2006	EMU	115.486	35.667	151.153	2.989	2,0%	-1.530	-1,0%	1.459	1,0%
2007	EMU	131.579	32.085	163.664	1.199	0,7%	-565	-0,3%	634	0,4%
2008	EMU	144.229	31.639	175.868	2.368	1,3%	-372	-0,2%	1.996	1,1%
2009	EMU	152.944	35.828	188.772	934	0,5%	-829	-0,4%	105	0,1%
2010	EMU	131.502	35.390	166.892	908	0,5%	-1.084	-0,6%	-176	-0,1%
2011	EMU	134.936	40.074	175.010	431	0,2%	-2.927	-1,7%	-2.496	-1,4%
2012	EMU	140.223	39.375	179.598	1.609	0,9%	-2.299	-1,3%	-690	-0,4%
2013	EMU	140.777	41.891	182.668	3.221	1,8%	-199	-0,1%	3.022 ³	1,7%
2014	EMU	136.926	44.726	181.652	6.924	3,8%	-4.245	-2,3%	2.679	1,5%
2015	EMU	146.629	37.176	183.805	951	0,5%	-1.300	-0,7%	-349	-0,2%
2016	EMU	148.392	42.291	190.683	2.629	1,4%	-7.093	-3,7%	-4.464	-2,3%
2017	EMU	160.908	40.960	201.868	2.822	1,4%	-853	-0,4%	1.969 ⁴	1,0%
2018	EMU	170.291	47.116	217.407	378	0,2%	-193	-0,1%	185	0,1%
2019	EMU	190.620	43.500	234.120	6.029	2,6%	-6.805	-2,9%	-776 ⁵	-0,3%
2020	EMU	193.783	41.672	235.455	3.398	1,4%	-3.455	-1,5%	-576	0,0%
GEM						1,3%		-1,2%		
GEM ABS.										0,9%

¹ Bron totale ontvangsten: Miljoenennota 1993-2020.

² Bron budgettaire omvang belastingplannen: MvT Belastingplan 1993-2020.

³ Naast de omvang van het Belastingplan 1993 is tevens per saldo € 1.375 miljoen van een ander wetsvoorstel meegenomen (zie algemene toelichting onderdeel 5).

⁴ Naast de omvang van het Belastingplan 2017 is tevens per saldo € 2.087 miljoen van een ander wetsvoorstel meegenomen (zie algemene toelichting onderdeel 5).

⁵ Naast de omvang van het Belastingplan 2019 is tevens per saldo € -685 miljoen alsmede € 697 miljoen van twee andere wetsvoorstellen meegenomen (zie algemene toelichting onderdeel 5).

⁶ Naast de omvang van het Belastingplan 2020 is tevens per saldo € -392 miljoen van een ander wetsvoorstel meegenomen (zie algemene toelichting onderdeel 5).

Bel = belasting. Pvv = premies volksverzekeringen. Gem = gemiddelde. Gem abs. = gemiddelde absoluut. Alle bedragen in miljoenen euro's.

Algemene toelichting

1. Deze bijlage bevat cijfers om de budgettaire omvang van het belastingplan voor begrotingsjaar T te kunnen relateren aan de geraamde totaalontvangst voor begrotingsjaar T voor de periode 1993-2020.
2. De budgettaire omvang van het belastingplan is in ogenschouw genomen op het moment van indiening (Prinsjesdag), waarbij latere mutaties via nota's van wijziging of amendementen niet zijn meegenomen. De gepresenteerde cijfers zijn namelijk vooral bedoeld om de verhouding tussen de geraamde budgettaire totaalopbrengst af te zetten tegen de geraamde budgettaire opbrengst of derving van het belastingplan, waarvoor het moment van indiening van het belastingplan (en de daaraan voorafgaande besluitvorming om tot die budgettaire omvang te komen) maatgevend is. Eventuele wijzigingen nadien hebben bovendien meestal, de uitzonderingen daargelaten, slechts een geringe budgettaire omvang als gevolg van de disciplinerende werking van het inkomstenkader en de daaruit voortvloeiende eis van budgettaire neutraliteit.
3. De budgettaire omvang van het belastingplan ziet alleen op begrotingjaar T en er is geen rekening gehouden met een doorwerking naar andere begrotingsjaren.
4. De weergegeven bedragen zijn in euro's. Daar waar in rapportages bedragen nog in guldens zijn vermeld, zijn deze omgerekend.
5. In het overzicht is met uitzondering van de begrotingsjaren 2013, 2017, 2019 en 2020 enkel de budgettaire omvang van het belastingplan weergegeven, en niet van andere fiscale wetsvoorstellen die deel uitmaken van het belastingplanpakket. Niet altijd kennen deze wetsvoorstellen hetzelfde parlementaire verloop en over het algemeen is de budgettaire omvang van die andere wetsvoorstellen gering. Dit geldt echter niet voor de vier genoemde jaren. Aangezien het daarbij aanzienlijke bedragen betreft in relatie tot het belastingplan van de desbetreffende jaren is omwille van het doel van dit overzicht (de budgettaire omvang van het belastingplan relateren aan de geraamde totale ontvangst) ervoor gekozen deze wetsvoorstellen, hoewel dus strikt genomen niet onderdeel van het belastingplan, toch in de gepresenteerde cijfers mee te nemen. Onderstaand is een toelichting gegeven van de desbetreffende wetsvoorstellen.
 - a. Het Wetsvoorstel herziening fiscale behandeling woon-werkverkeer (*Kamerstukken II* 2012/13, 33 404, nrs. 1-3), als onderdeel van het Belastingplanpakket 2013, kent een budgettaire omvang voor begrotingsjaar 2013 van per saldo € 1.375 miljoen (later is dit wetsvoorstel ingetrokken, en zijn andere maatregelen hiervoor in de plaats gekomen).
 - b. Het Wetsvoorstel uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen (*Kamerstukken II* 2017/18, 34 555, nrs. 1-3), als onderdeel van het Belastingplanpakket 2017, kent een budgettaire omvang voor begrotingsjaar 2017 van per saldo € 2.087 miljoen.
 - c. Het Wetsvoorstel bronbelasting 2020 (*Kamerstukken II* 2018/19, 35 028, nrs. 1-3, later in naamgeving gewijzigd in Wetsvoorstel bedrijfsleven 2019) en het Wetsvoorstel fiscale vergroeningsmaatregelen 2019 (*Kamer-*

- stukken II 2018/19, 35 029, nrs. 1-3), als onderdeel van het Belastingplanpakket 2019, kennen een budgettaire omvang voor begrotingsjaar 2019 van per saldo € 697 miljoen respectievelijk van per saldo € –685 miljoen.
- d. Het Wetsvoorstel fiscale maatregelen Klimaatakkoord (*Kamerstukken II* 2019/20, 35 304, nrs. 1-3), als onderdeel van het Belastingplanpakket 2020, kent een budgettaire omvang voor begrotingsjaar 2020 van per saldo € –392 miljoen.

Toelichting per onderdeel (kolom)

- A:** Het betreft de begrotingsjaren. Als startpunt is 1993 genomen, aangezien de analyse ten aanzien van het belastingplan dat jaar als startpunt kent.
- B:** Tot en met begrotingsjaar 2001 worden de cijfers gerapporteerd op kas-basis. Vanaf begrotingsjaar 2002 is tevens EMU-basis als grondslag gehanteerd. Aangezien de maatregelen in het belastingplan(pakket) vanaf dat moment op transactiebasis worden weergegeven, is deze grondslag ook voor de ramingen en realisatie van de totalen gekozen (transactiebasis en EMU-basis liggen dichtbij elkaar, zie paragraaf 4.9.2.1). Overigens is het verschil in kas en EMU, zeker op totaalniveau, niet erg groot (bij een individuele maatregel kan het wel aanzienlijk verschillen), aangezien voor veel belastingmiddelen EMU-basis niets anders is dan verschoven kas.
- C:** Het betreft de bruto-belastingontvangst, waarbij de afslag naar de begrotingsfondsen derhalve nog niet heeft plaatsgevonden (zie paragraaf 4.7).
- D:** Vanaf begrotingsjaar 2000 zijn in de belastingplannen ook de premies volksverzekeringen in de ramingen weergegeven. Om die reden zijn deze vanaf dat moment ook in de totale ontvangst meegenomen.
- E:** Het betreft de totale belasting- en (vanaf 2000) premieontvangst die relevant is om de geraamde budgettaire omvang van het belastingplan aan te relateren.
- F:** Het betreft het saldo van de in budgettaire zin (voor de overheid) positief uitwerkende maatregelen in de belastingplannen. Voor 2013, 2017, 2019 en 2020 zijn tevens maatregelen buiten het desbetreffende belastingplan toegevoegd, zie onder algemene toelichting onderdeel 5.
- G:** Het onder F weergegeven bedrag gerelateerd aan de totale ontvangst.
- H:** Het betreft het saldo van de in budgettaire zin (voor de overheid) negatief uitwerkende maatregelen in de belastingplannen. Voor 2013, 2017, 2019 en 2020 zijn tevens maatregelen buiten het desbetreffende belastingplan toegevoegd, zie onder algemene toelichting onderdeel 5.
- I:** Het onder G weergegeven bedrag gerelateerd aan de totale ontvangst.
- J:** Het betreft het saldo oftewel de budgettaire omvang van het belastingplan. Voor 2013, 2017, 2019 en 2020 zijn tevens maatregelen buiten het desbetreffende belastingplan toegevoegd, zie onder algemene toelichting onderdeel 5.
- K:** Het onder J weergegeven bedrag gerelateerd aan de totale ontvangst.

Bijlage II

Cijfers raming en realisatie belastingontvangst

Tabel: raming en realisatie belastingontvangst 1993-2018

		RAMING ¹		REALISATIE ²			AFWIJKING		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Jaar	Basis	Bel	Pvv	Totaal	Bel	Pvv	Totaal	Bedrag	%
1993	KAS	73.694		73.694	73.335		73.335	-358	-0,5%
1994	KAS	66.270		66.270	69.190		69.190	2.921	4,4%
1995	KAS	69.669		69.669	69.542		69.542	-127	-0,2%
1996	KAS	72.555		72.555	74.403		74.403	1.848	2,5%
1997	KAS	72.861		72.861	77.616		77.616	4.755	6,5%
1998	KAS	80.648		80.648	81.472		81.472	824	1,0%
1999	KAS	84.498		84.498	87.758		87.758	3.260	3,9%
2000	KAS	89.294	35.213	124.507	94.568	36.529	131.097	6.590	5,3%
2001	KAS	103.163	31.628	134.791	100.760	30.960	131.720	-3.071	-2,3%
2002	EMU	111.991	31.800	143.791	105.074	31.210	136.284	-7.507	-5,2%
2003	EMU	112.095	35.750	147.845	103.933	34.100	138.033	-9.812	-6,6%
2004	EMU	106.598	37.739	144.337	106.900	36.400	143.300	-1.037	-0,7%
2005	EMU	109.435	36.295	145.730	121.396	35.303	156.699	10.969	7,5%
2006	EMU	115.486	35.667	151.153	127.241	32.647	159.888	8.735	5,8%
2007	EMU	131.579	32.085	163.664	135.935	31.877	167.812	4.148	2,5%
2008	EMU	144.229	31.639	175.868	138.105	37.206	175.311	-557	-0,3%
2009	EMU	152.944	35.828	188.772	130.271	32.613	162.884	-25.888	-13,7%
2010	EMU	131.502	35.390	166.892	135.705	34.178	169.883	2.991	1,8%
2011	EMU	134.936	40.074	175.010	131.982	37.051	169.033	-5.977	-3,4%
2012	EMU	140.223	39.375	179.598	127.583	40.275	167.858	-11.740	-6,5%
2013	EMU	140.777	41.891	182.668	130.538	43.579	174.117	-8.551	-4,7%
2014	EMU	136.926	44.726	181.652	139.155	43.234	182.389	737	0,4%
2015	EMU	146.629	37.176	183.805	147.891	40.779	188.670	4.865	2,6%
2016	EMU	148.392	42.291	190.683	156.399	44.942	201.341	10.658	5,6%
2017	EMU	160.908	40.960	201.868	170.673	40.463	211.136	9.268	4,6%
2018	EMU	170.291	47.116	217.407	178.394	42.681	221.075	3.668	1,7%
GEM ABS.									3,9%
GEM ABS. ex '09									3,5%

¹ Bron ramingen: Miljoenennota 1993-2018.

² Bron realisaties: Miljoenennota 1995-2001 voor de realisaties 1993-1999, Financieel Jaarverslag van het Rijk 2000-2018 voor de realisaties 2000-2018.

Bel = belasting. Pvv = premies volksverzekeringen. Gem abs. = gemiddelde absoluut.

Gem abs. ex '09 = gemiddelde absoluut exclusief begrotingsjaar 2009 vanwege de sterk afwijkende uitkomst. Alle bedragen in miljoenen euro's.

Algemene toelichting

1. Deze bijlage bevat cijfers van de ramingen en de realisaties van belastingen en (vanaf 2000) premies volksverzekeringen in de periode 1993-2018 teneinde de afwijking in kaart te brengen. Inzicht in de afwijking tussen raming en realisatie biedt een handvat om het geraamde budgettaire belang van belastingwetswijzigingen – en meer specifiek de wijzigingen die onderdeel uitmaken van het belastingplan (zie bijlage I) – in perspectief te plaatsen.
2. De ramingen voor een begrotingsjaar (T) zijn in ogenschouw genomen op het moment van indiening van de Miljoenennota (Prinsjesdag T-1), waarbij latere mutaties via nota's van wijziging of amendementen van of op het belastingplan niet meer zijn meegenomen. Deze wijzigingen zijn niet alleen doorgaans relatief beperkt in budgettaire omvang, maar het is bovenal zaak de budgettaire omvang van het belastingplan (en de noodzaak daartoe) te relateren aan de totale opbrengst, waarvoor Prinsjesdag – het moment van indiening van het belastingplan – de gelegenheid is, waarbij de op dat moment voorhanden cijfers hiertoe al dan niet de aanleiding hebben gegeven.
3. De realisaties voor een begrotingsjaar (T) kunnen na afloop daarvan in T+1 worden vastgesteld, hoewel dat in een aantal gevallen vanwege het ontbreken van realisatiegegevens nog steeds (deels) ramingen betreft. Een definitieve realisatie is feitelijk pas vele jaren na afloop van het begrotingsjaar te geven indien alle aanslagen definitief zijn vastgesteld en betaald, maar indicatief is in T+1 zeker ook al een zeer adequaat beeld te geven (hetgeen ook zo is vastgesteld in de begroting).
4. Over het begrotingsjaar 2000 is voor het eerst in mei 2001 een Financieel Jaarverslag van het Rijk uitgebracht om daarmee een einde te maken aan de versnipperde financiële verantwoordingsinformatie van het Rijk (zie hierover brief minister van Financiën, *Kamerstukken II* 1999/00, 26 573, nr. 23). Voor de begrotingsjaren 1993-1999 is voor de realisatiecijfers derhalve geput uit de Miljoenennota 1995-2001.
5. De weergegeven bedragen zijn in euro's. Daar waar in rapportages bedragen nog in guldens zijn vermeld, zijn deze omgerekend.

Toelichting per onderdeel (kolom)

- A:** Het betreft de begrotingsjaren. Als startpunt is 1993 genomen, aangezien de analyse ten aanzien van het belastingplan dat jaar als startpunt kent.
- B:** Tot en met begrotingjaar 2001 worden de cijfers gerapporteerd op kas-basis. Vanaf begrotingsjaar 2002 is tevens EMU-basis als grondslag gehanteerd. Aangezien de maatregelen in het belastingplan(pakket) vanaf dat moment op transactiebasis worden weergegeven, is deze grondslag ook voor de ramingen en realisatie van de totalen gekozen (transactiebasis en EMU-basis liggen dichtbij elkaar, zie paragraaf 4.9.2.1). Overigens is het verschil in kas en EMU, zeker op totaalniveau, niet erg groot (bij een individuele maatregel kan het wel aanzienlijk verschillen), aangezien voor veel belastingmiddelen EMU-basis niets anders is dan verschoven kas.
- C:** Het betreft de bruto-belastingontvangst, waarbij de afslag naar de begrotingsfondsen derhalve nog niet heeft plaatsgevonden (zie paragraaf 4.7).
- D:** Vanaf begrotingsjaar 2000 zijn in de belastingplannen ook de premies volksverzekeringen in de ramingen weergegeven. Om die reden zijn deze vanaf dat moment ook in de totale ontvangst meegenomen.
- E:** Het betreft de totale belasting- en (vanaf 2000) premieontvangst die relevant is om de realisaties aan te relateren.
- F/G/H:** Het betreft de belastingen en indien van toepassing de premies, waarmee een totaalbedrag ontstaat aan gerealiseerde ontvangst om af te zetten tegen de geraamde ontvangst.
- I:** Het betreft het verschil tussen de gerealiseerde en de geraamde ontvangst in absolute bedragen.
- J:** Het betreft het verschil tussen de gerealiseerde en de geraamde ontvangst uitgedrukt in een percentage van de geraamde ontvangst.

Literatuurlijst

Adriani 1931

P.J.A. Adriani, *De grondbeginselen der wetten op de Inkomsten-, Vermogens- en Dividend en Tantiëmebelasting*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink, 1931.

Adviescommissie Verslaggevingsstelsel rijksoverheid 2017

Adviescommissie Verslaggevingsstelsel rijksoverheid, *Baten en lasten geherwaardeerd; Voor- en nadelen van verdere toevoeging van baten-lasteninformatie*, Den Haag, maart 2017, *Kamerstukken II* 2016/17, 31 865, nr. 93, bijlage.

Adviesraad Internationale Vraagstukken 2018

Adviesraad Internationale Vraagstukken, *Coalitievorming na de Brexit, Allianties voor een Europese Unie die moderniseert en beschermt*, no. 108, juli 2018.

Alders en De Rijke 1999

G.A.C. Alders, M. de Rijke, *Inzet fiscale stimuleringsregelingen te vanzelfsprekend*, WFR 1999/6348, p. 945-949.

Algemene Rekenkamer 1999

Algemene Rekenkamer, *Belastingen als beleidsinstrument*, 1999, *Kamerstukken II* 1998/99, 26 452, nrs. 1-2.

Algemene Rekenkamer 2003

Algemene Rekenkamer, *Tussen beleid en uitvoering: lessen uit recent onderzoek van de Algemene Rekenkamer*, 2003, *Kamerstukken II* 2002/03, 28 831, nrs. 1-2.

Algemene Rekenkamer 2008

Algemene Rekenkamer, *Belastingen als beleidsinstrument. Rapport: terugblik 2008*, 2008, *Kamerstukken II* 2007/08, 26 452, nr. 6.

Algemene Rekenkamer 2010

Algemene Rekenkamer, *Inzicht in belastinguitgaven, specifieke uitkeringen en subsidies*, 2010, *Kamerstukken II* 2009/10, niet-dossierstuk, publicatienummer 2010D22737.

Algemene Rekenkamer 2015

Algemene Rekenkamer, *Raming van belastingontoengsten. Aandachtspunten bij de interpretatie van de ramingscijfers in budgettaire nota's*, 2015, *Kamerstukken II* 2015/16, 34 300, nr. 44, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2016a

Algemene Rekenkamer, *Fiscale tegemoetkoming voor experts uit het buitenland: de 30%-regeling*, 2016, *Kamerstukken II* 2015/16, 34 475 IX, nr. 2, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2016b

Algemene Rekenkamer, *Inzicht in publiek geld; Uitnodiging tot bezinning op de publieke verantwoording*, 2016, *Kamerstukken II* 2015/16, 31 865, nr. 86, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2016c

Algemene Rekenkamer, *Handhavingsbeleid Belastingdienst*, 2016, *Kamerstukken II 2016/17*, 31 066, nr. 319, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2017a

Algemene Rekenkamer, *Zicht op belastingverlichtende regelingen; Een inventarisatie van fiscale regelingen die de belastingontvangsten van het Rijk beperken*, 31 januari 2017, *Kamerstukken II 2016/17*, 32 140, nr. 30, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2017b

Algemene Rekenkamer, *Jaarverslag 2016*, 29 maart 2017, *Kamerstukken II 2016/17*, 34 703, nr. 1, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2017c

Algemene Rekenkamer, *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2016, Ministerie van Financiën en Nationale Schuld (IX), Rapport bij het jaarverslag*, 17 mei 2017, *Kamerstukken II 2016/17*, 34 725 IX, nr. 8, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2017d

Algemene Rekenkamer, *Niet-belastingontvangsten; Raming, beheersing en prikkels van ontvangsten van ministeries*, 31 augustus 2017, *Kamerstukken II 2016/17*, 34 550, nr. 45, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2017e

Algemene Rekenkamer, *Tussenstand Investeringsagenda Belastingdienst*, 10 oktober 2017, *Kamerstukken II 2017/18*, 31 066, nr. 381, bijlage.

Algemene Rekenkamer 2019

Algemene Rekenkamer, *Inzicht in publiek geld (deel 2); Naar een toekomstbestendige beleidsbegroting*, 12 september 2019, *Kamerstukken II 2018/19*, 31 865, nr. 154, bijlage.

Van Amsterdam 1993

A.M. van Amsterdam RA, *Geschiedenis en de fiscale interpretatie van no taxation without representation*, MBB 1993, nr. 12, p. 327-330.

Van Arendonk 1999

H.P.A.M. van Arendonk, *No taxation without representation; over legaliteit en legitimiteit*, in: J. Verburg, N.H. de Vries, O.I.M. Ydema (red.), *Liberale Gifte: Vriendenbundel Ferdinand Grapperhaus*, Deventer: Kluwer, 1999, p. 17-30.

Van Arendonk 2010

H.P.A.M. van Arendonk, *Terugwerkende kracht van fiscale wetgeving: wetgevingskunst(jes)?*, in: H.P.A.M. Van Arendonk (red.), *Wetgevingskunsten. Vriendenbundel aangeboden aan Jan Kees Bartel de fiscale kunstenaar*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2010, p. 19-34.

Arts 2017

H. Arts, *Wat is er mis met de huidige belastingwetgeving in Nederland?*, WFR 2017/85, p. 534-535.

Bartel 2009

J.C.K.W. Bartel, *Reparatie van arresten*, in: L.J.A. Pieterse (red.), *Draaicirkels van formeel belastingrecht*, Amersfoort: Sdu Uitgevers, 2009, p. 35-43.

Belinfante en De Reede 2015

A.D. Belinfante en J.L. de Reede, *Beginselen van het Nederlandse staatsrecht*, bewerkt door L. Dragstra, N.S. Efthymiou, A.W. Hins en R. de Lange, 18^e druk, Deventer: Wolters Kluwer, 2015.

Van den Berg en Uytterlinde 2005

J. van den Berg en R. Uytterlinde, *De begrotingsinfrastructuur*, in: P. Arnoldus, K. van Nieuwamerongen en B. Verberne (red.), *Toegang tot de Rijksbegroting*, Den Haag: Sdu Uitgevers, p. 39-53.

Van den Berge 1949

W.H. van den Berge, *Beginselen van de belastingheffing*, Geschriften van de Vereniging voor Belastingwetenschap, nr. 68, Alphen a/d Rijn: N. Samsom NV, 1949.

Bettendorf en Van Limbergen 2013

L. Bettendorf, D. van Limbergen, *The stability of tax elasticities in the Netherlands*, CPB Discussion Paper 256, 20 september 2013.

Van der Bij 1993

J. van der Bij, *Doelmatigheid en de rijksbegroting, Een staatsrechtelijke en economische visie op de rijksbegroting* (dissertatie), Groningen: Wolters-Noordhoff bv, 1993.

Blaupot Ten Cate 1891

S.J. Blaupot Ten Cate, *Opmerkingen over het budgetrecht in den constitutionelen staat* (dissertatie), Groningen: J.B. Wolters, 1891.

De Blieck c.s. 1999

L.A. de Blieck, P.J. van Amersfoort, J. de Blieck, E.A.G. van der Ouderaa, R.J. Koopman, *Algemene wet inzake rijksbelastingen*, Deventer: Fed, 1999, 5^e druk.

Boer 2007

J.P. Boer, *Meer aandacht voor het lex certa-beginsel in fiscalibus!*, NTFR 2007/444.

Boer 2013

J.P. Boer, *Sturende belastingheffer een monster? Juridische kanttekeningen bij fiscaal instrumentalisme en 'tax nudging'* (oratie Leiden), Den Haag: Sdu Uitgevers, 2013.

Bolhuis 2017

W. Bolhuis, *De rekenmeesters van de politiek. De doorrekening van de verkiezingsprogramma's door het CPB*, Amsterdam: Uitgeverij Van Gennep, 2017.

Bordewijk 1930

H.W.C. Bordewijk, *De theorie der belastingen en het Nederlandsche belastingwezen*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink, 1930.

Bos en Van Riel 2014

M.G. Bos en B. van Riel, *Meer economische beleidscoördinatie in de EMU*, TvOF 2014, nr. 2, p. 106-114.

Bovend'Eert en Kummeling 2017

P.P.T. Bovend'Eert en H.R.B.M. Kummeling, *Het Nederlandse parlement*, Deventer: Wolters Kluwer, 2017, 12^e druk.

Breedijk en Hogendoorn 2005

S. Breedijk en C. Hogendoorn, *De inkomstenkant van de begroting*, in: P. Arnoldus, K. van Nieuwamerongen en B. Verberne (red.), *Toegang tot de Rijksbegroting*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2005, p. 115-136

Brüll 1967

D. Brüll, *Rechtsnorm en overheidsbudget*, Openbare les Rotterdam, 1967.

Buijs 1883

J.T. Buijs, *De Grondwet, Toelichting en kritiek*, Eerste deel, Arnhem: P. Gouda Quint, 1883.

Buijs 1887

J.T. Buijs, *De Grondwet, Toelichting en kritiek*, Tweede deel, Arnhem: P. Gouda Quint, 1887.

Buijs 1888

J.T. Buijs, *De Grondwet, Toelichting en kritiek van de wijzigingen in 1887 ingevoerd*, Derde deel, Arnhem: P. Gouda Quint, 1888.

Burkens e.a. 1997

M.C. Burkens, H.R.B.M. Kummeling, B.P. Vermeulen, R.J.G.M. Widdershoven, *Begin-selen van de democratische rechtsstaat. Inleiding tot de grondslagen van het Nederlandse staats- en bestuursrecht*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink, 1997, 4^e druk.

Den Butter en Segers 2015

F.A.G. den Butter en M.L.L. Segers, *Begrotingsbeleid en beleidscoördinatie in een EMU zonder politieke unie*, TvOF 2015, nr. 2, p. 93-102.

Caminada 1996

C.L.J. Caminada, *De progressie van het belastingstelsel* (dissertatie), Amsterdam: Thesis Publishers, 1996.

Caminada en Ros 2012

C.L.J. Caminada en A.P. Ros, *Belastingfaciliteiten*, in: C.A. de Kam en J.H.M. Donders (red.), *Jaarboek overheidsfinanciën 2012*, Den Haag: Sdu Uitgevers, p. 157-182.

Caminada en Stevens 2017

K. Caminada en L. Stevens, *Blauwdruk voor belastinghervorming*, WFR 2017/101, p. 632-646.

Caminada en Vording 2007

C.L.J. Caminada en H. Vording, *Belasting als beleidsinstrument*, in: C.L.J. Caminada c.s. (red.), *Belasting met beleid*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2007, p. 1-14.

Centraal Bureau voor de Statistiek 2013

Centraal Bureau voor de Statistiek, *Crisisheffing levert ruim 600 miljoen euro op*, persbericht 28 oktober 2013 (raadpleegbaar via: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2013/44/crisisheffing-levert-ruim-600-miljoen-euro-op>)

Centraal Planbureau 2007

Centraal Planbureau, *Het effect van een vliegticketbelasting: een second opinion*, CPB Notitie, 2007/51, 3 augustus 2007

Centraal Planbureau 2012

Centraal Planbureau, *Nadere informatie doorrekening verkiezingsprogramma's*, CPB Notitie, 31 mei 2012.

Centraal Planbureau 2013

Centraal Planbureau, *Ex-ante budgettaire effecten Begrotingsafspraken 2014*, CPB Notitie, 16 oktober 2013.

Centraal Planbureau 2016

Centraal Planbureau, *Tax bunching by owners of small corporations*, CPB Discussion Paper 326, 14 maart 2016.

Centraal Planbureau 2017

Centraal Planbureau, *Certificering budgettaire ramingen fiscale maatregelen*, CPB Notitie, 19 september 2017.

Centraal Planbureau 2018

Centraal Planbureau, *Economie op stoom. Overheid stimuleert*, Raming CEP 2018, CPB Policy Brief 2018/06, 6 maart 2018.

Centraal Planbureau 2018a

Centraal Planbureau, *Onafhankelijkheid*, CPB Memo, 3 september 2018.

Centraal Planbureau 2019

Centraal Planbureau, *De beleidsmatige lastenontwikkeling bij de MEV 2020*, CPB Achtergronddocument, september 2019.

Christiaanse 1977

J.H. Christiaanse, *Tax expenditures*, WFR 1977/69, p. 69-75.

Christiaanse 1981

J.H. Christiaanse, *De nieuwe Grondwetsbepaling over belastingen*, MBB 1981, nr. 3, p. 70.

Christiaanse 1990

J.H. Christiaanse, *Terugwerkende kracht op fiscaal terrein*, WFR 1990/1569.

COELO 2018

Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO), *Atlas van de lokale lasten 2018*, Groningen, 2018.

Coenen e.a. 2015

P. Coenen, A.W. Heringa, H-T Nguyen, S. Wolf, *Europees Semester*, Montesquieu Policy Papers nr. 6, Montesquieu Institute, 2015.

Colenbrander (I) 1908

H.T. Colenbrander, *Ontstaan der Grondwet, Bronnenverzameling*, Deel I 1814, Rijks Geschiedkundige Publicatiën, 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff, 1908.

Colenbrander (II) 1909

H.T. Colenbrander, *Ontstaan der Grondwet, Bronnenverzameling*, Deel II 1815, Rijks Geschiedkundige Publicatiën, 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff, 1909.

Commissie Van Dijkhuizen 2012

Commissie inkomstenbelasting en toeslagen o.v.v. C. van Dijkhuizen, *Naar een activerender belastingstelsel*, Interimrapport, oktober 2012, *Kamerstukken II 2012/13*, 33 447, nr. 1, bijlage.

Commissie Van Dijkhuizen 2013

Commissie inkomstenbelasting en toeslagen o.v.v. C. van Dijkhuizen, *Naar een activerender belastingstelsel*, Eindrapport, juni 2013, *Kamerstukken II 2012/13*, 33 447, nr. 2, bijlage

Commissie Hofstra 1990

Commissie ter bestudering van het begrip 'belastingen' o.v.v. H.J. Hofstra, *Rapport van de Commissie ter bestudering van het begrip 'belastingen'*, Geschriften van de Vereniging voor Belastingwetenschap, no. 184, Deventer: Kluwer, 1990.

Commissie De Kam 2018

Commissie visitatie raming belasting- en premieontvangsten o.v.v. F. de Kam, *Raamwerk aan de winkel*, Den Haag, 20 juli 2018, *Kamerstukken II* 2018/19, 35 000, nr. 2, bijlage.

Commissie onderzoek Belastingdienst 2017

Commissie onderzoek Belastingdienst, *Onderzoek naar de besluitvormingsprocedures binnen de Belastingdienst*, Den Haag, januari 2017, *Kamerstukken II* 2016/17, 31 066, nr. 330, bijlage.

Commissie Simons 1960

Rapport van de Commissie tot Voorbereiding van een Herziening van de Comptabiliteitswet, o.v.v. D. Simons, 's-Gravenhage: Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, 1960.

Commissie Stellinga 1972

Commissie ter bestudering van delegatie van wetgevende bevoegdheid in het belastingrecht o.v.v. J.R. Stellinga, *Delegatie van wetgevende bevoegdheid*, Geschriften van de Vereniging voor Belastingwetenschap, nr. 131, Deventer: Kluwer, 1972.

Commissie Stevens 1991

Commissie voor de Belastingherziening o.v.v. W.F.C. Stevens, *Graag of niet. Verlaging, vereenvoudiging, verbreding*, Den Haag: SDU, 1991, 2^e druk.

Commissie Van Weeghel 2010

Studiecommissie belastingstelsel o.v.v. S. van Weeghel, *Continuïteit en vernieuwing. Een visie op het belastingstelsel*, april 2010, *Kamerstukken II* 2009/10, 32 140, nr. 4, bijlage.

Commissie Werner 1970

Verslag aan de Raad en aan de Commissie van 8 oktober 1970 betreffende de verwezenlijking in etappes van de Economische en Monetaire Unie in de Gemeenschap, Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, no. C 136/1 (Werner Report).

Cort van der Linden 1887

P.W.A. Cort van der Linden, *Leerboek der financiën. De theorie der belastingen*, 's-Gravenhage: Belifante, 1887.

Detiger 1962

J.G. Detiger, *Gelijkheid en differentiatie als fiscaal rechtsgoed* (oratie Utrecht), Deventer/Antwerpen: N.V. Uitgeversmaatschappij AE. E. Kluwer, 1962.

Diamant en Van Emmerik 2013

M. Diamant, M.L. van Emmerik, *Het Nederlandse budgetrecht in Europees perspectief*, TvCR 2013, p. 94-129.

Diamant 2017

M. Diamant, *Het budgetrecht van het Nederlandse parlement in het licht van het Europees economisch bestuur* (dissertatie), Deventer: Wolters Kluwer, 2017.

Van Dijck 1983

J.E.A.M. van Dijck, *Deregulering in het belastingrecht*, WFR 1983/853.

Van Dijck 1985

J.E.A.M. van Dijck, *Vereenvoudiging zonder wetswijziging*, in: Fiscale aspecten van ondernemingen, aangeboden aan D.A.M. Meeles (Meelesbundel), Deventer: Kluwer, 1985.

Van Dijck 2010

J.E.A.M. van Dijck, *Reparatie van arresten*, in: H.P.A.M. van Arendonk e.a. (red.), *Wetgevingskunsten*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2010, p. 73-76.

Dijkstra 2018

C.M. Dijkstra, *De plicht om géén belasting te betalen*, WFR 2018/130, p. 888-898.

Van der Dussen 1990

J.W. van der Dussen, *Wegwijzer in het institutionele (begrotings)labyrint*, in: J.W. van der Dussen e.a. (red.), *Macht en onmacht rond de rijksbegroting*, Geschriften van de Vereniging voor Bestuurskunde nr. 13, 's-Gravenhage: VUGA Uitgeverij BV, 1990, p. 77-86.

Van Eijdsen 2019

A. van Eijdsen, *Erfbelasting "betalen" met kunstvoorwerpen*, WFR 2019/45, p. 248-256.

Elias 2005

A.M. Elias, *De Vrankrijker's Geschiedenis van de Belastingen*, Amsterdam: De Bataafsche Leeuw, 2005.

Van den Ende, Haberham en Den Boogert 2004

L. van den Ende, A. Haberham en K. den Boogert, *Tax expenditures in the Netherlands*, in: H. Polackova Bixi e.a. (red.), *Tax expenditures – Shedding light on government spending through the tax system*, Washington D.C.: The World Bank, 2004, p. 131-154.

Engels 1848

P.H. Engels, *De geschiedenis der belastingen in Nederland, van de vroegste tijden tot op heden, met eenen beknopten inhoud der tegenwoordig in werking zijnde belastingwetten*, Rotterdam: H.A. Kramers, 1848.

Enthoven 2011

G.M.W. Enthoven, *Hoe vertellen we het de Kamer? Een empirisch onderzoek naar de informatierelatie tussen regering en parlement* (dissertatie), Delft: Eburon, 2011.

Essers 2001

P.H.J. Essers, *Lijmen/Het been in de Tweede Kamer*, WFR 2001/69.

Essers 2006

P.H.J. Essers, *De wenselijkheid van een Raad van Fiscale Adviseurs*, in: R.P.C. Cornelisse en P.J. Wattel (red.), *Dat is verder geen probleem* (Vriendenbundel Jaap Zwemmer), Amersfoort: Sdu Fiscale & Financiële Uitgevers, 2006.

Essers 2006a

P.H.J. Essers, *Het fiscale onderzoek in Nederland; enkele observaties*, WFR 2006/1272.

Essers 2010

P.H.J. Essers, *Tien voorstellen ter verbetering van de kwaliteit van het fiscale wetgevingsproces*, in: H.P.A.M. van Arendonk e.a. (red.), *Wetgevingskunsten. Vriendenbundel Jan Kees Bartel de fiscale kunstenaar*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2010, p. 89-98.

Essers 2019

P.H.J. Essers, *Belastingverzet*, WFR 2019/86, p. 516-525.

Europese Commissie 2012

Europese Commissie, *Blauwdruk voor een hechte economische en monetaire unie – Aanzet tot een Europees debat*, Mededeling van de Commissie, Brussel, november 2012, COM(2012) 777 final/2.

Europese Commissie 2014

Europese Commissie, *Tax expenditures in direct taxation in de EU Member States*, Occasional Papers 207, December 2014.

Europese Commissie 2017a

Europese Commissie, *Landverslag Nederland 2017 met een diepgaande evaluatie betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden*, Brussel, 2017, SWD(2017) 84 final.

Europese Commissie 2017b

Europese Commissie, *Discussienota over de verdieping van de economische en monetaire unie*, Brussel, mei 2017, COM(2017) 291.

Europese Commissie 2017c

European Commission, *Vade Mecum on the Stability and Growth Pact*, 2017-edition, Institutional paper 052, march 2017.

Europese Commissie 2017d

European Commission, *Taxation trends in de European Union, Data for the EU Member States, Iceland and Norway*, Luxembourg: Publication Office of the European Union, 2017.

Floor 2014

E. Floor, *Progressiefactor onder druk tijdens crisis*, CPB Achtergronddocument, 24 oktober 2014.

Frissen 2008

P.H.A. Frissen, *Grondwet, begrenzing en terughoudendheid*, in: *De Grondwet herzien, 25 jaar later 1983-2008*, Den Haag: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2008, p. 25-46.

Geppaart 1967

Ch.P.A. Geppaart, *Enige fiscale aspecten van de sociale rechtsstaat* (oratie Tilburg), Amsterdam: NV uitgeverij FED, 1967.

Geppaart 1991

Ch.P.A. Geppaart zoals weergegeven in K. De Bruin, *Verbroken evenwicht*, WFR 1991/749.

Gerverdinck 2020

T.C. Gerverdinck, *Eigendomsgrondrecht en belastingen* (dissertatie), Fiscale Monografieën nr. 161, Deventer: Wolters Kluwer, 2020.

Giele en De Vries 1976

J.F.M. Giele en N.H. de Vries, *Belastinguitgaven*, WFR 1976/885, p. 885-895.

Van Gijn 1929

Ant. Van Gijn, *De algemeene beginselen voor de heffing van belastingen*, Preadvies, Geschriften van de Vereniging voor Belastingwetenschap, no. 8, Purmerend: J. Muusses, 1929, p. 1-86.

Gilbert en Öztürk 2013

N.D. Gilbert en B. Öztürk, *Onafhankelijk Europees begrotingstoezicht: waarom en hoe nu verder?*, TvOF 2013, nr. 1, p. 25-30.

Goedhart 1967

C. Goedhart, *Hoofdpijnen van de leer der openbare financiën*, Leiden: H.E. Stenfert Kroese N.V., 1967, 2^e druk.

Grapperhaus 1969

F.H.M. Grapperhaus, *De aanvaardbaarheid van nevendoeleinden in de belastingwetgeving*, Alphen aan den Rijn: N. Samsom NV, 1969.

Grapperhaus 1971

F.H.M. Grapperhaus, *Vooruitblik op het belastingrecht*, in: *Tributen aan het recht*, Bundel samengesteld ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van het weekblad voor fiscaal recht, Deventer: Kluwer, 1971, p. 3-19.

Grapperhaus 1989

F.H.M. Grapperhaus, *Belasting, vrijheid en eigendom. Hoe belastingheffing leidde tot meer zeggenschap voor burgers en meer eenheid tussen staten 511-1787*, De Walburg Pers/Kluwer, 1989.

Grapperhaus 2002

F.H.M. Grapperhaus, *Bescherming beroving belasting. In tienduizend jaar van embryonale naar volwassen belastingheffing*, Deventer: Kluwer, 2002.

Gribnau 1997

J.L.M. Gribnau, *Grenzen aan instrumentalisering*, WFR 1997/6248, p. 807-818.

Gribnau 1999

J.L.M. Gribnau, *Beleidsinstrument of recht? Het belastingrecht op een kruispunt*, Fiscaal Ondernemingsrecht, 1999, p. 129-146.

Gribnau 2007

J.L.M. Gribnau, *Bijdragen aan een rechtvaardige belastingheffing*, Amersfoort: Sdu Fiscale Financiële Uitgevers, 2007.

Gribnau en Lubbers 2010

J.L.M. Gribnau en A.O. Lubbers, *Aanbevelingen tot verbetering van het fiscale wetgevingsproces*, WFR 2010/6880, p. 1388-1402.

Gribnau 2011

J.L.M. Gribnau, Preadvies 'Fiscale ethiek: wederkerige verantwoordelijkheid voor de integriteit van het belastingrecht', in *Belasting en ethiek*, Geschriften van de Vereniging voor Belastingwetenschap, no. 243, Deventer: Kluwer, 2011.

Gribnau 2013

J.L.M. Gribnau, *Belastingen als moreel fenomeen* (oratie Tilburg), Den Haag: Boom fiscale uitgevers, 2013.

Gribnau 2015

J.L.M. Gribnau, *Heeft de Belastingdienst zijn governance op orde?*, in: B. Starink, M. Visser (red.), *Ondernemend met pensioen. Dietvorstbundel*, Deventer: Wolters Kluwer, 2015, p. 55-69.

Gribnau en Pauwels 2016

J.L.M. Gribnau, M.R.T. Pauwels, *Commentaar op artikel 104 van de Grondwet*, in: E.M.H. Hirsch Ballin, G. Leenknecht (red.), *Artikelsgewijs commentaar op de Grondwet*, webeditie 2016 (www.nederlandrechtstaat.nl).

Gribnau 2017

H. Gribnau, *Voluntary Compliance Beyond the Letter of the Law: Reciprocity and Fair Play*, in: B. Peeters, H. Gribnau, and J. Badisco (red.), *Building Trust in Taxation*, Cambridge, Antwerp, Portland: Intersentia 2017, p. 17-49.

Gribnau en Vording 2017

H. Gribnau, H. Vording, *The Birth of Tax Law as an Academic Discipline*, 01 februari 2017, available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2919003>.

Van Griensven en Van Merriënboer 2014

P. van Griensven en J. van Merriënboer, *De vinger aan de pols. Parlement en begrotingsrecht 1814-2014*, in: C. van Baalen (red.), *Het geld regeert. Jaarboek parlementaire geschiedenis 2014*, Amsterdam: Boom, 2014, p. 23-33.

Groenendijk 1998

N.S. Groenendijk, *Overheidsinkomsten* (dissertatie), Enschede: Twente University Press, 1998.

Haberham 2012

A.M. Haberham, *Budgettaire effecten van fiscale maatregelen*, in: H. de Boer (red.), *50 jaar Directe Belastingen*, Opstellen aangeboden aan Ben Verhoeven ter gelegenheid van zijn afscheid als stafadviseur Directe Belastingen bij het Ministerie van Financiën, Deventer: Kluwer, 2012, p. 81-86.

Halberstadt 1986

V. Halberstadt, *Economie van de sociale zekerheid*, in: G.M.J. Veldkamp e.a. (red.), *Sociaal-rechtelijk en sociaal-politiek denken sedert de Tweede Wereldoorlog. Veertig jaar Sociaal Maandblad Arbeid*, Alphen aan den Rijn/Brussel: Samsom Uitgeverij, 1986, p. 439-444.

Halberstadt en De Kam 1976

V. Halberstadt en C.A. de Kam, *Over belastinguitgaven*, WFR 1976/641, p. 641-653.

Halberstadt en De Kam 1977

V. Halberstadt en C.A. de Kam, *Belastinguitgaven nader beschouwd*, WFR 1977/337, p. 337-349.

Happé en Pauwels 2005

R.H. Happé en M.R.T. Pauwels, *Over materieel terugwerkende kracht en gerechtvaardigde verwachtingen*, in: A.O. Lubbers (red.), *Opstellen fiscaal overgangsbeleid*, MI98, Leiden: E.M. Meijers Instituut, 2005, p. 61-77.

Hartog 1951

F. Hartog, *Vermomde staatssubsidies*, *De Economist*, Volume 99, 1951, p. 497-506.

Hasekamp 2019

P.F. Hasekamp, *Geld speelt geen rol?*, Het Register, juni 2019, nummer 3, p. 15.

Van der Heim 1884

A.J. van der Heim, *Het budgetrecht. Eene historische schets* (dissertatie), Leiden: P. omerwil, 1884.

Heithuis 2019

E.J.W. Heithuis, *Excessief heffen (!) bij lenen van de eigen bv*, NTFR 2019/1020.

Hemels 2005

S.J.C. Hemels, *Door de muze omhelsd; Een onderzoek naar de inzet van belastingsubsidies voor kunst en cultuur in Nederland* (dissertatie), Nijmegen: Wolf Legal Publishers, 2005.

Hemels en Ros 2007

S.J.C. Hemels en A.P. Ros, *Belastinguitgaven: verantwoord betekent niet per se afschaffen*, in: C.L.J. Caminada c.s. (red.), *Belasting met beleid*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2007, p. 153-171.

Hemels 2011a

S.J.C. Hemels, *De Toren van Babel; Grenzen aan de autonomie van de belastingwetgever en de invloed daarvan op de (fiscale) wetenschapsbeoefening*, (oratie Rotterdam), Den Haag: SDU Uitgevers, 2011

Hemels 2011b

S.J.C. Hemels, *Zonsondergang en horizon. Verantwoording van belastinguitgaven in Nederland, nu en straks*, WFR 2011/1081.

Hijmans van den Bergh 1928

L.J. Hijmans van den Bergh, *Opeenvolgen van rechtsregels* (dissertatie), Utrecht: Drukkerij P. den Boer, 1928.

Hillebrink 2016

S. Hillebrink, *Het parlementaire inlichtingenrecht*, TvCR, no. 4, 2016, p. 322-334.

Hoekstra 2006

Tj. Hoekstra, *De rol van de Raad van State bij fiscale wetgeving*, WFR 2006/6668, p. 462-474.

Hoekstra 2009

Tj. Hoekstra, *Raad van State en packagedeals. Over de beoordeling van 'vervuilde' wetsvoorstellen*, in: L.J.A. Pieterse (red.), *Draaicirkels van formeel belastingrecht. Vriendenbundel René Niessen*, Amersfoort: Sdu Uitgevers, 2009, p. 197-208.

Hoekstra 2012

Tj. Hoekstra, *Raad van State en delegatie. Wetgeving bij decreet?*, in: G.F. Boulogne, L.J.A. Pieterse (red.), *Aanbevelingen ter verbetering van het vestigingsklimaat voor onderneming. Tribuut aan Jaap Bellingwout*, Deventer: Kluwer, 2012, p. 117-132.

Hoetink 2018

C. Hoetink, *Macht der gewoonte. Regels en rituelen in de Tweede Kamer na 1945*, Nijmegen: Uitgeverij Vantilt, 2018.

Hofmans 2012

H.M.J. Hofmans, *Hoe zien de gewijzigde Europese begrotingsregels eruit?*, TvOF 2012, nr. 2, p. 81-95

Hofstra 1970

H.J. Hofstra, *Inleiding tot het Nederlands belastingrecht*, Deventer: Kluwer, 1970.

Hoge Raad 2018

Hoge Raad der Nederlanden, *Jaarverslag 2017, 2018*, raadpleegbaar via jaarverslag-hogeraad.nl.

Hol 1990

A.M. Hol, *Instrumentalisme en recht. Enkele rechtstheoretische kanttekeningen*, in: Gielebundel, Deventer: Kluwer, 1990, p. 257-275.

Van der Hulle 2016

R. van der Hulle, *Nogmaals de crisisheffing-arresten: enkele nadere observaties*, NTFR 2016/9, p. 1-5.

IBO Subsidies 2017

IBO Subsidies, *Robuust en proportioneel*, Ministerie van Financiën, 2017, *Kamerstukken II* 2016/17, 34 550 IX, nr. 25, bijlage.

Janse de Jonge 1993

E.J. Janse de Jonge, *Het budgetrecht. Rechtsvergelijkende studie naar de begrotingsbehandeling door het parlement in de Verenigde Staten, Engeland en Nederland* (dissertatie), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink, 1993.

Janse de Jonge 2016

E.J. Janse de Jonge, *Commentaar op artikel 105 van de Grondwet*, in: E.M.H. Hirsch Ballin, G. Leenknecht (red.), *Artikelsgewijs commentaar op de Grondwet*, webeditie 2016 (www.nederlandrechtsstaat.nl).

Jansen 2012

J.J.M. Jansen, *Het is uit de hand gelopen, Over te ver doorgeschoten instrumentalisering van het belastingrecht*, Deventer: Kluwer, 2012.

Janssen 2017

Y. Janssen, *Statistiek: Schatkist profiteert van negatieve rente*, ESB, 16 januari 2017.

De Jong 1986

B. de Jong, *De verzekeringsgedachte in de sociale zekerheid*, in: F.A.J. van den Bosch en A.M. Dancot-Devriendt (red.), *Sociaal en zeker*, Deventer: Kluwer, 1986, p. 65-79.

De Jong en Kummeling 2009

M.A.D.W. de Jong en H.R.B.M. Kummeling, *De teloorgang van de Tweede Kamer als medewetgever*, in: P.P.T. Bovend'Eert e.a. (red.), *De staat van wetgeving*, Deventer: Kluwer, 2009, p. 67-97.

Juncker 2015

J.-C. Juncker in nauwe samenwerking met D. Tusk, J. Dijsselbloem, M. Draghi, M. Schultz, *De voltooiing van Europa's Economische en Monetaire Unie*, Brussel: Europese Commissie, 2015 (Five Presidents' report).

De Kam, Koopmans en Wellink 2011

C.A. de Kam, L. Koopmans en A.H.E.M. Wellink, *Overheidsfinanciën*, Groningen: Noordhoff Uitgevers, 2011, 13^e druk.

Kavelaars 2001

P. Kavelaars, *Op weg naar fiscalisering van de premieheffing?!*, in: D.A. Albregtse e.a. (red.), *Er zal geheven worden!*, Deventer: Kluwer, 2001, p. 189-200.

Kemmeren 2009

E.C.C.M. Kemmeren, *Exitheffing bij pensioenen: Financiën is hardleers*, WFR 2009/6820, p. 881-888.

Kenen 1995

P.B. Kenen, *Economic and monetary union in Europe. Moving beyond Maastricht*, Cambridge: Cambridge University Press, 1995.

Kortmann 2016

C.A.J.M. Kortmann, *Constitutioneel recht*, bewerkt door P.P.T. Bovend'Eert, J.L.W. Broeksteeg, C.N.J. Kortmann en B.P. Vermeulen, bewerking 7^e druk, Deventer: Wolters Kluwer, 2016.

Van Kreveld 2016

N.M.A. van Kreveld, *Consultatie bij fiscale wetgeving* (dissertatie), Leiden, 2016.

De Langen 1954

W.J. de Langen, *De grondbeginselen van het Nederlandse belastingrecht*, Deel I, Alphen aan den Rijn: N. Samsom N.V., 1954.

De Langen 1958

W.J. de Langen, *De grondbeginselen van het Nederlandse belastingrecht*, Deel II, Alphen aan den Rijn: N. Samsom N.V., 1958.

Langereis 1999

Ch.J. Langereis, *Open normen in het belastingrecht*, in: J. Verburg, N.H. de Vries, O.I.M. Ydema (red.), *Liberale Gifte: Vriendenbundel Ferdinand Grapperhaus*, Deventer: Kluwer, 1999, p. 243-248.

Lejour 2020

A.M. Lejour, *De Last van Onbelaste Winsten: Belastingontwijking in en door Nederland* (oratie Tilburg), Tilburg, 2020.

Lubbers 2004

A.O. Lubbers, *Fiscaal overgangsbeleid* (oratie Leiden), Leiden, 2004.

Lubbers 2010

A.O. Lubbers, *Fiscaal-juridisch onderzoek: time to change!*, NTFR 2010/1, p. 1-2.

McDaniel 1976

P.R. McDaniel, *The tax expenditure concept: theory and practical operation*, MBB, no. 12, 1976, p. 245-256.

Meeles 1988

D.A.M. Meeles, *De nevendoelinden van de belastingheffing*, in: Van Dijk Bundel, Deventer: Uitgeverij FED bv, 1988, p. 243-262.

Meijers 1949

E.M. Meijers, *Belastingen als rechtsbegrip*, in: Tractatus Tributarii, opstellen op belastinggebied aangeboden aan P.J.A. Adriani, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon N.V., 1949, p. 1 t/m 28.

Van Mens 1988

K.L.H. van Mens, *Legaliteit en belastingrecht* (oratie Utrecht), Deventer: Kluwer, 1988.

Mes 1930

A.J.J.M. Mes, *Retributiën* (dissertatie), Middelburg: G.W. den Boer, 1930.

Meussen 2002

G.T.K. Meussen, *Wetgever moet afzien van vage en open normen in fiscale wetgeving*, WFR 2002/603.

Meussen en Dijkstra 2016

G.T.K. Meussen en C.M. Dijkstra, *De crisisheffing over 2012 en 2013, heeft het doel de middelen geheiligd?*, WFR 2016/88, p. 582-595.

Minderman 2000

G.D. Minderman, Tweede Kamer en rijksfinanciën. *Een studie naar parlementaire sturing van rijksfinanciën in Nederland* (dissertatie), Den Haag: Boom Juridische uitgevers, 2000.

Mol 1988

N.P. Mol, *De allocatiefunctie van de overheidsbegroting* (dissertatie), Enschede: Faculteit der Bestuurskunde, Universiteit Twente, 1988.

Molenaar 1916

A.N. Molenaar, *Rechtskarakter der begrootingswet* (dissertatie), Leiden: Batteljee & Terpstra, 1916.

Mulder 1995

J. Mulder, *Comptabiliteitsrecht van het Rijk*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink, 1995.

Nehmelman 2011

R. Nehmelman (red.), *De constitutionele inbedding van het waterschap*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers, 2011.

Niessen 1996

R.E.C.M. Niessen, *Over de legitimatie van belastingheffing*, in: Geppaartbundel, Deventer: Kluwer, 1996, p. 149-159.

Niessen 1997

R.E.C.M. Niessen, *Instrumentalisering en belastingrecht*, WFR 1997/6244, p. 653-662.

Niessen 2010

R.E.C.M. Niessen, *Inleiding tot het Nederlands belastingrecht*, Deventer: Kluwer, 2010, 9^e druk.

Noordam 2000

F.M. Noordam, *Socialezekerheidsrecht*, Deventer: Kluwer, 2000, 5^e druk.

Nooteboom 1982

A. Nooteboom, *Belasting, stuurgeld?* (oratie Groningen), Rotterdam: eigen uitgave auteur, 1982.

OESO 2010

OESO, *Tax expenditures in OECD countries*, Paris: OECD Publishing, 2010.

Oud 1954

P.J. Oud, *Het constitutioneel recht van het Koninkrijk der Nederlanden*, deel II, Zwolle: Tjeenk Willink 1954.

Pauwels 2009

M.R.T. Pauwels, *Terugwerkende kracht van belastingwetgeving: gewikt en gewogen. Een rechtstheoretisch onderzoek naar een methode voor vorming van wettelijke overgangsrecht in het belastingrecht* (dissertatie), Amersfoort: Sdu Uitgevers, 2009.

Pfeil 2009

T. Pfeil, *Op gelijke voet. De geschiedenis van de Belastingdienst*, Kluwer, 2009.

Pierson 1913

N.G. Pierson, *Leerboek der staathuishoudkunde*, Tweede deel, Haarlem: De Erven F. Bohn, 1913, 3^e druk.

Pieterse 2011

L.J.A. Pieterse, *Een sprong in de fiscale methodologie. Over het schrijven van papers en scripties*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2011.

Pieterse 2015

L.J.A. Pieterse, *Het proefschrift, observaties van een buitenstaander*, NTFR 2015/962, p. 1-6.

Van der Poel 1928

J. van der Poel, *De plaats der invoerrechten en accijnzen in het Nederlandsch belastingstelsel*, Geschriften van de Vereeniging voor Belastingwetenschap, no. 7, Purmerend: J. Muusses, 1928.

Poppelaars 2018

S.P. Poppelaars, *Het nationale budgetrecht en Europese integratie* (dissertatie), Serie Staat en Recht deel 36, Deventer: Wolters Kluwer, 2018.

Postma 1995

J.K.T. Postma, *Sociale zekerheid als onderdeel van de publieke financiën*, in: W. Fritschy c.s. (red), *Doel en middel. Aspecten van financieel overheidsbeleid in de Nederlanden van de zestiende eeuw tot heden*, Amsterdam: NEHA, NEHA-series III, 1995, p. 197-212.

Postma 2015

J.K.T. Postma, *De geboorte van ons nationale belastingstelsel: een kwart eeuw politieke strijd en verwikkelingen (1798-1823)*, in: H. Vording (red.), *Tweehonderd jaar Rijksbelastingen*, Den Haag: SDU Uitgevers, 2015, p. 13-40.

Van der Pot 2014

C.W. van der Pot, *Handboek van het Nederlandse staatsrecht*, bewerkt door D.J. Elzinga, R. de Lange en H.G. Hoogers, 16^e druk, Deventer: Wolters Kluwer, 2014.

Prast 1978

H. Prast, *Terugwerkende kracht op het gebied van de belastingwetgeving (1)*, Preadvies, Geschriften van de Vereniging voor Belastingwetenschap, no. 150, Deventer: Kluwer, 1978.

Raad van de EU 2017

Raad van de EU, *Aanbeveling van de Raad over het nationaal hervormingsprogramma 2017 van Nederland en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2017 van Nederland*, Brussel, COM(2017) 518 final.

Raad van State 2019

Raad van State, *Jaarverslag 2018*, Den Haag: Raad van State, april 2019.

Reugebrink 1967

J. Reugebrink, *Over accijnzen*, in: J.E.A.M. van Dijck en Ch.P.A. Geppaart (red.), *Smeetsbundel*, Deventer: Kluwer, 1967, p. 281-294.

Van Riel en Metten 2000

B. van Riel en A. Metten, *De keuzes van Maastricht. De hobbelige weg naar de EMU*, Assen: Van Gorcum, 2000.

Van Rompuy 2012

H. van Rompuy in nauwe samenwerking met J.M. Barroso, J-C. Juncker, M. Dradhi, Naar een echte economische en monetaire unie, december 2012 (Four Presidents' report).

Rouwenhorst 1966

J.A. Rouwenhorst, *De bijdrage-gedachte in de overheidsheffingen*, in: Fiscaal-economische opstellen, Bundel opstellen aangeboden aan Schendstok, Alphen aan den Rijn: N. Samsom N.V., 1966, p. 199-212.

De Savornin Lohman 1901

A.F. de Savornin Lohman, *Onze constitutie*, Utrecht: Kemink & Zoon, 1901.

Van Schagen 1994

J.A. van Schagen, *De Tweede Kamer der Staten-Generaal, Een staatsrechtelijke studie over haar organisatie en werkwijze* (dissertatie), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink, 1994.

De Schepper 1990

H. de Schepper, *De Eerste Kamer in het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden*, in: A. Postma (red.), Aan deze zijde van het Binnenhof, Gedenkboek ter gelegenheid van het 175-jarige bestaan van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, 's-Gravenhage: SDU, 1990, p. 15-58.

Schlette 1963

J.A. Schlette, *Delegatie in het Nederlandse belastingrecht* (dissertatie), Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1963.

Schuver-Bravenboer 2009

M. Schuver-Bravenboer, *Fiscaal overgangsbeleid. Een raamwerk voor het vormgeven en beoordelen van het overgangsbeleid van de fiscale wetgever* (dissertatie), Deventer: Kluwer, 2009.

Shaviro 2003

D. Shaviro, *Rethinking Tax Expenditures and Fiscal Language*, september 2003, NYU Law School, Public Law Research Paper No. 72 and NYU, Ctr for Law and Business Research Paper No. 03-20 (available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=444281>).

Significance en SEO Economisch Onderzoek 2007

Significance, SEO Economisch Onderzoek, *Effecten van verschillende heffingsvarianten op de Nederlandse luchtvaart*, Eindrapport nr. 07014-M07, Leiden, 2007.

Smeets 1954

M.J.H. Smeets, *De economische betekenis van de belastingen*, Amsterdam: L.J. Veen's Uitgevers Maatschappij N.V., 1954, 2^e druk.

Smeets 1962

M.J.H. Smeets, *Grondbeginselen van de belastingheffing*, Deventer/Antwerpen: N.V. Uitgeversmaatschappij AE. E. Kluwer, 1962.

Smid e.a. 2014

B. Smid, H ter Rele, S. Boeters, N. Draper, A. Nibbelink, B. Wouterse, *Minder zorg om vergrijzing*, CPB Boek 12, 3 juli 2014.

Spanjers 2013

M.P.A. Spanjers, *Chantagebelasting*, WFR 2013/6988, p. 210-211.

Spanjers 2016a

M.P.A. Spanjers, *Algemene Rekenkamer bezoedelt eigen positie*, rubriek parlementair, WFR 2016/120, p. 793.

Spanjers 2016b

M.P.A. Spanjers, *Budgettaire aspecten Belastingplanpakket 2017*, WFR 2016/220, p. 1398-1406.

Spanjers 2017a

M.P.A. Spanjers, *Belastingverlichtende regelingen belicht*, WFR 2017/58, p. 366-371.

Spanjers 2017b

M.P.A. Spanjers, *Budgettaire aspecten Belastingplanpakket 2018*, WFR 2017/195, p. 1226-1230.

Spanjers 2018

M.P.A. Spanjers, *Prijskaartje afschaffing dividendbelasting hoger dan € 1,4 miljard?*, WFR 2018/137, p. 948-951.

Staatscommissie Cals/Donner 1971

Eindrapport van de Staatscommissie van advies inzake de Grondwet en de Kieswet, o.v.v. J.M.L.Th. Cals en A.M. Donner, 's-Gravenhage: Staatsuitgeverij, 1971.

Staatscommissie Remkes 2018

Staatscommissie parlementair stelsel o.v.v. J.W. Remkes, *Lage drempels, hoge dijken; Democratie en rechtsstaat in balans*, Amsterdam: Boom, 2018.

Stanco 2014

G.P. Stanco, *Ruim vijftien jaar kwijschelding van successierechten met kunst; een evaluatie*, WFR 2014/7077, p. 1604-1614.

Stam 2019

R. Stam, *Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet: ruw en onrechtvaardig*, WFR 2019/81, p. 484-492.

Steinmetz 1949

B.J.F. Steinmetz, *Handboek der Nederlandsche overheidsfinanciën*, Amsterdam/Brussel: Uitgeversmaatschappij Elsevier, 1949.

Stevens 1987

L.G.M. Stevens, *Wat is eigenlijk oneigenlijk?*, WFR 1987/325.

Stevens 2002

L.G.M. Stevens, *Belasting: weggegooid geld? Fiscaal Beleid 2002*, Deventer: Kluwer, 2002.

Stevens 2003

S.A. Stevens, *De belaste overheid* (dissertatie), Deventer: Kluwer, 2003.

Stevens 2007

L.G.M. Stevens, *Durf te vertrouwen op open normen*, WFR 2007/1090.

Stevens 2008

L.G.M. Stevens, *Elementair belastingrecht*, Deventer: Kluwer, 2008.

Stevens 2017

L.G.M. Stevens, *Geeft regeerakkoord Rutte III zicht op een echte belastingherziening?*, WFR 2017/223, p. 1387-1397.

Stevens 2018

L.G.M. Stevens, *Vertrouwen in de toekomst; vertrouwen in elkaar. Persoonlijke reflecties op belastingheffing in turbulente omstandigheden*, Achtergronddocument VHMF-symposium, april 2018 (beschikbaar via www.vhmf.nl).

Stevens 1979

Th.A. Stevens, *De Rekenkamer*, Leiden: H.E. Stenfert Kroese B.V., 1979.

Stevens 1993

Th.A. Stevens, *De begrotingsnorm van het rijk*, Amsterdam: Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen Verhandelingen, Afd. Letterkunde, nieuwe Reeks, deel 155, 1993.

Studiegroep Begrotingsruimte 1972 (I)

Studiegroep Begrotingsruimte, *Kwantitatieve uitgangspunten voor het trendmatige begrotingsbeleid in de komende jaren*, 1^e rapport, 1972, *Kamerstukken II 1971/72*, 11 780, nr. 2.

Studiegroep Begrotingsruimte 1972 (II)

Studiegroep Begrotingsruimte, *Het structurele begrotingstekort*, 2^e rapport, 1972, *Kamerstukken II 1971/72*, 11 780, nr. 3, p. 2-6.

Studiegroep Begrotingsruimte 1972 (III)

Studiegroep Begrotingsruimte, *De voor de toetsing aan de trendmatige reële begrotingsruimte niet-relevante posten*, 3^e rapport, 1972, *Kamerstukken II 1971/72*, 11 780, nr. 3, p. 7-13.

Studiegroep Begrotingsruimte 1978

Studiegroep Begrotingsruimte, *Nadere onderbouwing van het aanvaardbare structurele begrotingstekort*, 6^e rapport, 1978, *Kamerstukken II 1977/78*, 15 081, nrs. 1-2, bijlage II, p. 111-154.

Studiegroep Begrotingsruimte 1982

Studiegroep Begrotingsruimte, *Beheersbaarheid van de collectieve uitgaven*, interim-rapport, 1982, *Kamerstukken II 1982/83*, 17 600, nr. 1, bijlage 7, p. 144-163.

Studiegroep Begrotingsruimte 1983

Studiegroep Begrotingsruimte, *Beheersbaarheid van de collectieve uitgaven*, 7^e rapport, 1983, 's-Gravenhage: Staatsuitgeverij.

Studiegroep Begrotingsruimte 1989

Studiegroep Begrotingsruimte, *Naar gezonde overheidsfinanciën*, 8^e rapport, 1989, *Kamerstukken II 1988/89*, 20 995, nr. 1.

Studiegroep Begrotingsruimte 1993

Studiegroep Begrotingsruimte, *Trendmatig begrotingsbeleid*, 9^e rapport, 1993, *Kamerstukken II 1992/93*, 20 995, nr. 6.

Studiegroep Begrotingsruimte 1997

Studiegroep Begrotingsruimte, *Op weg naar begrotingsevenwicht*, 10^e rapport, 1997, *Kamerstukken II* 1996/97, 25 400, nr. 1, bijlage.

Studiegroep Begrotingsruimte 2001

Studiegroep Begrotingsruimte, *Stabiel en duurzaam begroten*, 11^e rapport, 2001, *Kamerstukken II* 2000/01, 27 805, nr. 1, bijlage.

Studiegroep Begrotingsruimte 2006

Studiegroep Begrotingsruimte, *Vergrijzing en houdbaarheid*, 12^e rapport, 2006, *Kamerstukken II* 2005/06, 30 300, nr. 65, bijlage.

Studiegroep Begrotingsruimte 2010

Studiegroep Begrotingsruimte, *Risico's en zekerheden*, 13^e rapport, 2010, *Kamerstukken II* 2009/10, 32 123, nr. 52, bijlage.

Studiegroep Begrotingsruimte 2012

Studiegroep Begrotingsruimte, *Stabiliteit en vertrouwen*, 14^e rapport, 2012, *Kamerstukken II* 2011/12, 33 000, nr. 66, bijlage.

Studiegroep Begrotingsruimte 2016

Studiegroep Begrotingsruimte, *Van saldosturing naar stabilisatie*, 15^e rapport, 2016, *Kamerstukken II* 2015/16, 34 300, nr. 74, bijlage.

Studiegroep Duurzame Groei 2016

Studiegroep Duurzame Groei, *Kiezen voor duurzame groei*, 2016, *Kamerstukken II* 2015/16, 34 300, nr. 76, bijlage.

Stuut 2014

K. Stuut, *De beleidsmatige lastenontwikkeling in Nederland 1998-2013*, CPB-Achtergronddocument, Centraal Planbureau, maart 2014.

Surrey 1973

S.S. Surrey, *Pathways to tax reform. The concept of tax expenditures*, Cambridge: Harvard University Press, 1973 (reprint 2013).

Surrey en McDaniel 1985

S.S. Surrey, P.R. McDaniel, *Tax expenditures*, Cambridge: Harvard University Press, 1985 (reprint 2013).

Surrey en Sunley 1976

S.S. Surrey, E.M. Sunley, *General Report*, in: International Fiscal Association, *Cahiers de droit fiscal international*, vol. LXIa, Deventer: Kluwer, 1976.

Suyker 2016

W. Suyker, *De MEV 2017-raming en de Europese begrotingsregels*, CPB Achtergronddocument, 20 september 2016.

De Swaan 2004

A. de Swaan, *Zorg en staat. Welzijn, onderwijs en gezondheidszorg in Europa en de Verenigde Staten in de nieuwe tijd*, Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker, 2004, 6^e druk.

Sweers en Uyanik 2005

M. Sweers, T. Uyanik, *Het budgettaire kader*, in: P. Arnoldus, K. van Nieuwamerongen en B. Verberne (red.), *Toegang tot de Rijksbegroting*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2005, p. 19-37.

Swift, Polackova Bixi en Valenduc 2004

Z.L. Swift, H. Polackova Bixi en C. Valenduc, *Tax expenditures: general concept, measurement and overview of country practices*, in: H. Polackova Bixi e.a. (red.), *Tax expenditures – Shedding light on government spending through the tax system*, Washington D.C.: The World Bank, 2004, p. 1-18.

Tekstra 2014

A.J. Tekstra, *De fiscus in het privaatrecht*, Nijmegen: Ars Aequi Libri, 2014.

Van den Tempel 1945

A. J. van den Tempel, *De belasting als instrument der economische politiek* (dissertatie), Alphen a/d Rijn: Samsom, 1945.

Van den Tempel 1977

A.J. van den Tempel, *Belastinguitgaven en de realisering van een faciliteitenbegroting*, WFR 1977/93, p. 93-97.

Thijssen 2009

H.E.B. Thijssen, *De juridische dissertatie onder de loep: De verantwoording van methodologische keuzes in juridische dissertaties* (dissertatie), Den Haag: Boom Juridische Uitgeverij, 2009.

Thorbecke 1847

J.R. Thorbecke, *Over plaatselijke begroting*, Leyden: P.H. van den Heuvell, 1847.

Thorbecke 1848

J.R. Thorbecke, *Bijdrage tot de herziening der grondwet*, Leiden: P.H. van den Heuvell, 1848.

Thurlings 1974

Th.L.M. Thurlings, *Begroting en belasting, een studie over overheidsfinanciën*, Deventer: Kluwer, 1974.

Tijdelijke commissie Breed welvaartsbegrip 2016

Tijdelijke commissie Breed welvaartsbegrip, *Rapport parlementair onderzoek Breed welvaartsbegrip*, april 2016, *Kamerstukken II* 2015/16, 34 298, nr. 3.

Van Tol 2007

W.M.P. van Tol, *Belastinguitgaven: lastenkader of uitgavenkader?*, in: C.L.J. Caminada c.s. (red.), *Belasting met beleid*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 2007, p. 139-152.

Tuk 1970

C.P. Tuk, *Belastingen. Indeling in drie groepen*, WFR 1970/1049, p. 1049-1061.

De Valk 2005

W. de Valk, *Het politieke perspectief*, in: P. Arnoldus, K. van Nieuwamerongen en B. Verberne (red.), *Toegang tot de Rijksbegroting*, Den Haag: Sdu Uitgevers, p. 55-166.

Velde 1966

P. Velde, *Subsidies en belastingfaciliteiten*, in: Fiscaal-economische opstellen ('Schendstokbundel'), Alphen aan den Rijn: N. Samsom N.V., 1966, p. 269-281.

Veldkamp 1978

G.M.J. Veldkamp, *Afscheid van de verzekeringsgedachte* (oratie Leiden), 1978, in: Sociaal en gerechtig, Een selectie opstellen uit het werk van prof. dr. G.M.J. Veldkamp, Alphen aan den Rijn: Samsom, 1986, p. 267-288.

Verhaar 1990

P.M. Verhaar, *Het duistere domein der niet-belastingmiddelen*, in: C van Raad en G.P. Frank (red.), *Gielebundel*, Deventer: Kluwer, 1990, p. 663-684.

Vermeend 1996

W.A. Vermeend, *Instrumentalisering van het belastingrecht*, WFR 1996/6186, p. 209-213.

Vermeend 1999

W.A.F.G. Vermeend, *Zin en onzin van fiscale instrumentalisering*, in: J. Verburg, N.H. de Vries, O.I.M. Ydema (red.), *Liberale Gifte: Vriendenbundel Ferdinand Grapperhaus*, Deventer: Kluwer, 1999, p. 361-369.

Visser 2008

W.M.G. Visser, *Accijnzen* (dissertatie), *Fiscale Monografieën 126*, Deventer: Kluwer, 2008.

Visser 2018

A. Visser, *Betere boekhouding, betere democratie* (essay), *Elsevier Weekblad*, 6 januari 2018, p. 12-17.

Voermans 2019

W. Voermans, *Die informatie is van ons, ministers, hou die niet achter* (opinie), *NRC*, 22 november 2019, p. 18.

Vording 2015

H. Vording, *Tweehonderd jaar rijksbelastingen in trends en thema's*, in: H. Vording (red.), *Tweehonderd jaar Rijksbelastingen*, Den Haag: SDU Uitgevers, 2015, p. 41-88.

Vording 2016

H. Vording, *Fiscale beleidsnotities 2017*, WFR 2016/191, p. 1221-1231.

De Vries 1970

J.A.J. de Vries, *Het belastingpolitieke systeem*, Amsterdam/Brussel: Agon Elsevier, 1970.

Warmelink 1993

H.G. Warmelink, *Parlement en begroting* (dissertatie), *Nederlands parlamentsrecht Monografie 7*, Groningen: Wolters-Noordhoff bv, 1993.

Wattel 1995

P.J. Wattel, *De reikwijdte van fundamentele rechten in belastingzaken*, in: E.A. Alkema e.a., *De reikwijdte van fundamentele rechten*, Preadvies, *Handelingen NJV 1995-I*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink, 1995, p. 175-221.

Webber en Wildavsky 1986

C. Webber, A. Wildavsky, *A history of taxation and expenditure in the western world*, New York: Simon and Schuster, 1986.

Werger 2011

F.M. Werger, *Loonsomheffing* (dissertatie), 2011.

Werkgroep fiscaliteit 2016

Rapport Werkgroep fiscaliteit ten behoeve van de Studiegroep Duurzame Groei, juli 2016, vindplaats: www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/07/06/rapport-werkgroep-fiscaliteit.

Werkgroep Schoemaker 1987

Werkgroep o.v.v. A. Schoemaker, *Belastinguitgaven in de Nederlandse inkomstenbelasting en de loonbelasting*, februari 1987, Ministerie van Financiën.

Van der Wilk 2009

E.W. van der Wilk, *Macht, media en Montesquieu. Over nieuwe vormen van publieke macht en machtsevenwicht* (dissertatie), Leiden: Leiden University Press, 2009.

Wisselink 1979

M.A. Wisselink, *Voorstel tot wijziging van de Grondwet inzake belastingen: legaliteitsbeginsel, gelijkheidsbeginsel, belastingprivileges*, MBB 1979, no. 7/8, p. 249-261.

Witteveen 1988

W.J. Witteveen, *De retoriek in het recht. Over retorica en interpretatie, staatsrecht en democratie* (dissertatie), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink, 1988.

Wyszkowski 2015

A. Wyszkowski, *Negative tax expenditures in the tax system*, 2015, raadpleegbaar via: https://www.researchgate.net/publication/267857187_NEGATIVE_TAX_EXPENDITURES_IN_THE_TAX_SYSTEM.

Zwemmer 1983

J.W. Zwemmer, *De rechtsongelijkheid van de rechtsstaat*, in: Ch.J. Langereis (red.), *Quod Licet Jovi*, Deventer: Uitgeverij FED b.v., 1983, p. 27-30.

Jurisprudentie

HvJ EG 18 september 2003, C-168/01, BNB 2003/344.
HvJ EU 28 februari 2018, C-398/16 en C-399/16, BNB 2018/92.

RvS 30 maart 1984, AB 148.

HR 8 mei 1877, Weekblad van het Regt 4119.
HR 5 oktober 1849, Weekblad van het Regt 1058.
HR 8 december 1971, BNB 1972/26.
HR 9 juni 1989, AB 412.
HR 26 augustus 1998, nr. 33417, BNB 1998/409.
HR 24 mei 2002, nr. 37 021, BNB 2002/262.
HR 19 juni 2009, nr. 08/02288, BNB 2009/264.
HR 19 juni 2009, nr. 07/13627, BNB 2009/265.
HR 19 juni 2009, nr. 43978, BNB 2009/263.
HR 14 juni 2013, nr. 11/04538, BNB 2013/177.
HR 22 april 2016, nr. 15/02845, BNB 2016/167.
HR 11 november 2016, nr. 15/03115, BNB 2017/44.
HR 14 juli 2017, nr. 17/01256, BNB 2017/186.

Hof Amsterdam 11 december 2014, nr. 11/00180bis, V-N 2015/7.11.
Hof Amsterdam 11 december 2014, nr. 11/00587bis, V-N 2015/7.12.
Hof Amsterdam 11 december 2014, nr. 11/00824bis, V-N 2015/7.17.

Kamerstukken

Kamerstukken II 1954/55, 4 080, nr. 3.
Kamerstukken II 1958/59, 5 380, nr. 3.
Kamerstukken II 1965/66, 8 525, nr. 1.
Kamerstukken II 1969/70, 10 300, nr. 1.
Kamerstukken II 1970/71, 10 940, nr. 3.
Kamerstukken II 1971/72, 11 780, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 1972/73, 12 342, nr. 1.
Kamerstukken II 1973/74, 13 004, nr. 3.
Kamerstukken I 1974/75, 13 100 IXB, nr. 90a.
Kamerstukken II 1975/76, 13 600, nr. 1.
Kamerstukken I 1975/76, 13 600 IXA enz., nrs. 104, 104a.
Kamerstukken II 1976/77, 14 226, nrs. 3, 4.
Kamerstukken II 1977/78, 15 081, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 1978/79, 15 575, nrs. 2, 3, 4, 6, 7, 10.
Kamerstukken I 1980/81, 15 575, nr. 20.
Kamerstukken II 1982/83, 17 600, nr. 1.
Kamerstukken II 1986/87, 19 700 IXB, nr. 53.
Kamerstukken II 1988/89, 20 994, nr. 3.
Kamerstukken II 1988/89, 20 995, nr. 1.
Kamerstukken II 1990/91, 21 501-07, nr. 12.
Kamerstukken II 1991/92, 22 647 (R 1437), nr. 3.
Kamerstukken II 1992/93, 20 995, nr. 6.
Kamerstukken II 1992/93, 22 730, nrs. 7-8.
Kamerstukken II 1992/93, 22 800, nr. 1.
Kamerstukken II 1992/93, 22 873, nrs. B, 6.
Kamerstukken I 1992/93, 22 873, nrs. 110b, 110d.
Kamerstukken II 1993/94, 23 472, nrs. 3, 5, 6.
Kamerstukken I 1993/94, 23 472, nr. 154a.
Kamerstukken II 1994/95, 23 900, nr. 1.
Kamerstukken II 1994/95, 23 942, nr. 3.
Kamerstukken II 1994/95, 23 943.
Kamerstukken II 1994/95, 23 952.
Kamerstukken II 1994/95, 23 962.
Kamerstukken II 1994/95, 24 172, A.
Kamerstukken II 1995/96, 24 400, nrs. A, 1, 34.
Kamerstukken II 1995/96, 24 667, nr. 5.
Kamerstukken II 1996/97, 25 052, nr. B.
Kamerstukken II 1996/97, 25 107, nr. 1.
Kamerstukken II 1996/97, 25 212, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 1996/97, 25 400, nr. 1.
Kamerstukken II 1997/98, 25 600, nrs. A, 43.
Kamerstukken II 1997/98, 25 691, nr. 5.

Kamerstukken II 1997/98, 26 024, nr. 10.
Kamerstukken II 1998/99, 26 200, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 1998/99, 26 452, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 1999/00, 26 573, nr. 23.
Kamerstukken II 1999/00, 26 800, nr. 2.
Kamerstukken II 1999/00, 26 820, nrs. 10, 12.
Kamerstukken II 1999/00, 26 821, nr. 3.
Kamerstukken II 2000/01, 26 821, nr. 5.
Kamerstukken II 2000/01, 27 800, nr. 2.
Kamerstukken II 2000/01, 27 805, nr. 1.
Kamerstukken II 2001/02, 28 000, nr. 2.
Kamerstukken II 2001/02, 28 013, nrs. A, 6.
Kamerstukken II 2001/02, 28 165, nrs. 2, 69, 148, 165.
Kamerstukken II 2001/02, 28 362, nrs. 2, 8, 23.
Kamerstukken II 2002/03, 28 600, nr. 2.
Kamerstukken II 2002/03, 28 600 IXB, nr. 17.
Kamerstukken II 2002/03, 28 637, nr. 19.
Kamerstukken II 2002/03, 28 831, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2003/04, 29 200, nr. 1.
Kamerstukken II 2003/04, 29 210, nrs. 4, 8.
Kamerstukken II 2003/04, 29 381, nrs. 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12.
Kamerstukken II 2003/04, 29 540, nr. 1.
Kamerstukken II 2004/05, 28 655, nr. 6.
Kamerstukken I 2004/05, 29 381, C.
Kamerstukken II 2004/05, 29 767, nr. 4.
Kamerstukken II 2004/05, 29 800, nr. 2.
Kamerstukken II 2005/06, 30 300, nr. 65.
Kamerstukken II 2005/06, 30 306, nr. 4.
Kamerstukken II 2005/06, 30 375, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2005/06, 30 583, nr. 3.
Kamerstukken II 2006/07, 30 804, nr. 3.
Kamerstukken II 2007/08, 26 452, nr. 6.
Kamerstukken II 2007/08, 31 200, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2007/08, 31 205, nrs. 3, 4, 5, 8, 9, 32, 34, 36, 45, 49, 55, 58.
Kamerstukken I 2007/08, 31 205, D.
Kamerstukken II 2007/08, 31 206, nr. 58.
Kamerstukken II 2007/08, 31 459, nrs. 3, 4.
Kamerstukken II 2008/09, 30 539, nr. 10.
Kamerstukken II 2008/09, 31 070, nr. 24H.
Kamerstukken II 2008/09, 31 301, nr. 11.
Kamerstukken II 2008/09, 31 700, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2008/09, 31 704, nrs. 3, 8.
Kamerstukken II 2008/09, 31 792, nr. 1.
Kamerstukken II 2008/09, 31 924, nr. 1.
Kamerstukken II 2008/09, 31 990, nrs. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
Kamerstukken I 2008/09, 31 990, A, B.
Kamerstukken I 2009/10, 25 212, A.
Kamerstukken II 2009/10, 28 694, nr. 79.
Kamerstukken I 2009/10, 31 205, W.
Kamerstukken II 2009/10, 31 935, nrs. 6, 8.

Kamerstukken II 2009/10, 31 990, nr. 13.
Kamerstukken II 2009/10, 32 123, nrs. 1, 52.
Kamerstukken II 2009/10, 32 124, nr. 4.
Kamerstukken II 2009/10, 32 132, nr. 3.
Kamerstukken II 2009/10, 32 140, nr. 4.
Kamerstukken II 2009/10, 32 360, nr. 1.
Kamerstukken II 2010/11, 21 501-07, nrs. 776, 839.
Kamerstukken II 2010/11, 30 995, nr. 87.
Kamerstukken II 2010/11, 31 371, nr. 364.
Kamerstukken II 2010/11, 31 935, nr. 8.
Kamerstukken II 2010/11, 31 980, nrs. 30, 38.
Kamerstukken II 2010/11, 32 500, nrs. 2, 15, 29, 30.
Kamerstukken II 2010/11, 32 500 VI, nr. M.
Kamerstukken II 2010/11, 32 565, nr. 4.
Kamerstukken II 2010/11, 32 740, nr. 1.
Kamerstukken II 2011/12, 31 980, nr. 56.
Kamerstukken II 2011/12, 32 740, nrs. 9, 11.
Kamerstukken II 2011/12, 33 000, nrs. 1, 2, 66.
Kamerstukken II 2011/12, 33 003, nrs. 3, 4.
Kamerstukken II 2011/12, 33 115, nrs. 3, 4, 5, 6, 9.
Kamerstukken II 2011/12, 33 121, nrs. 3, 4, 5, 6, 9, 16, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31.
Kamerstukken I 2011/12, 33 121, D, J.
Kamerstukken II 2011/12, 33 262, nrs. 3, 4, 5.
Kamerstukken II 2011/12, 33 280, nr. 1.
Kamerstukken II 2011/12, 33 287, nrs. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 20.
Kamerstukken I 2011/12, 33 287, C, F, G.
Kamerstukken II 2011/12, 33 319, nr. 3.
Kamerstukken II 2012/13, 21 501-20, nr. 795.
Kamerstukken II 2012/13, 32 847, nr. 42.
Kamerstukken II 2012/13, 33 115, nr. 8.
Kamerstukken I 2012/13, 33 115, D.
Kamerstukken II 2012/13, 33 262, nrs. 8, 9, 10.
Kamerstukken II 2012/13, 33 400, nrs. 1, 2, 18.
Kamerstukken II 2012/13, 33 400 XIII, nr. 2.
Kamerstukken II 2012/13, 33 403, nr. 3.
Kamerstukken II 2012/13, 33 404, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2012/13, 33 405, nr. 15.
Kamerstukken I 2012/13, 33 405, C, E.
Kamerstukken II 2012/13, 33 407, nrs. 3, 4, 6, 7, 15, 16.
Kamerstukken I 2012/13, 33 407, F.
Kamerstukken II 2012/13, 33 416, nr. 3.
Kamerstukken II 2012/13, 33 447, nrs. 1, 2.
Kamerstukken I 2012/13, 33 454, AB.
Kamerstukken II 2012/13, 33 480, nr. 15.
Kamerstukken II 2012/13, 33 515, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2012/13, 33 532, nrs. 1, 6.
Kamerstukken II 2012/13, 33 533, nr. 4.
Kamerstukken II 2012/13, 33 551, nr. 1.
Kamerstukken II 2012/13, 33 566, nr. 1.
Kamerstukken II 2012/13, 33 605, nr. 1.

Kamerstukken II 2012/13, 33 609, nr. 14.
Kamerstukken II 2012/13, 33 653, nrs. 3, 6, 7.
Kamerstukken II 2012/13, 33 670, nr. 1.
Kamerstukken II 2012/13, 33 713, nr. 3.
Kamerstukken II 2012/13, 34 404, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2013/14, 31 066, nr. 213.
Kamerstukken II 2013/14, 31 597, nr. 7.
Kamerstukken II 2013/14, 33 670, nrs. 2, 3, 8.
Kamerstukken II 2013/14, 33 713, nrs. 5, 6.
Kamerstukken II 2013/14, 33 750, nrs. 1, 2, 19.
Kamerstukken II 2013/14, 33 750 XVIII, nr. 2.
Kamerstukken II 2013/14, 33 752, nrs. 4, 3, 10, 11, 13, 15, 16, 55, 73.
Kamerstukken I 2013/14, 33 752, D.
Kamerstukken II 2013/14, 33 756, nrs. 1, 2, 3, 4, 6, 10, 12, 17, 25, 29.
Kamerstukken II 2013/14, 33 805, nr. 7.
Kamerstukken II 2013/14, 33 819, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken I 2013/14, 33 819, G, K.
Kamerstukken II 2013/14, 33 930, nrs. 1, 13.
Kamerstukken II 2013/14, 33 930 XIII, nr. 1.
Kamerstukken II 2013/14, 33 940, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2013/14, 33 957, nrs. 3, 4.
Kamerstukken II 2013/14, 33 996, nrs. 3, 4.
Kamerstukken II 2014/15, 21 501-20, nr. 996.
Kamerstukken II 2014/15, 31 570, nr. 25.
Kamerstukken II 2014/15, 31 597, nr. 8.
Kamerstukken II 2014/15, 32 140, nr. 5.
Kamerstukken II 2014/15, 32 800, nr. 24.
Kamerstukken II 2014/15, 33 670, nr. 11.
Kamerstukken I 2014/15, 33 713, E, G.
Kamerstukken II 2014/15, 33 996, nrs. 5, 6, 7.
Kamerstukken II 2014/15, 34 000, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2014/15, 34 000 IX, nr. 5.
Kamerstukken II 2014/15, 34 002, nrs. 4, 8, 9, 10, 14, 38, 102.
Kamerstukken II 2014/15, 34 003, nr. 3.
Kamerstukken II 2014/15, 34 085, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2014/15, 34 135, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2014/15, 34 200, nr. 1.
Kamerstukken II 2015/16, 21 501-20, nr. 1051.
Kamerstukken II 2015/16, 31 865, nr. 86.
Kamerstukken II 2015/16, 32 013, nr. 108.
Kamerstukken II 2015/16, 32 140, nr. 28.
Kamerstukken II 2015/16, 32 545, nrs. 44, 48.
Kamerstukken II 2015/16, 32 847, nr. 248.
Kamerstukken I 2015/16, 33 121, N.
Kamerstukken II 2015/16, 33 996, nrs. 12, 14, 15, 16, 26, 39.
Kamerstukken II 2015/16, 34 003, nr. 17.
Kamerstukken II 2015/16, 34 298, nr. 3.
Kamerstukken II 2015/16, 34 300, nrs. 1, 2, 44, 74, 76.
Kamerstukken I 2015/16, 34 300, O.
Kamerstukken II 2015/16, 34 300 IX, nr. 2.

Kamerstukken II 2015/16, 34 302, nrs. 3, 4, 5, 9, 103, 108, 113, 115, 117, 118, 124.
Kamerstukken I 2015/16, 34 302, G, J.
Kamerstukken II 2015/16, 34 323, nrs. 3, 5, 6, 8, 15.
Kamerstukken II 2015/16, 34 391, nr. 3.
Kamerstukken II 2015/16, 34 400, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2015/16, 34 426, nrs. 3, 4, 8.
Kamerstukken II 2015/16, 34 475 IX, nr. 2.
Kamerstukken II 2015/16, 34 497 nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2015/16, 34 508, nr. 3.
Kamerstukken II 2016/17, 21 501-20, nr. 1231.
Kamerstukken II 2016/17, 31 066, nrs. 319, 330.
Kamerstukken II 2016/17, 31 597, nr. 12.
Kamerstukken II 2016/17, 31 865, nr. 93.
Kamerstukken II 2016/17, 32 140, nrs. 30, 32.
Kamerstukken I 2016/17, 33 996, C.
Kamerstukken II 2016/17, 34 323, nrs. 18, 19.
Kamerstukken II 2016/17, 34 426, nrs. 18, 19, 20, 27, 31.
Kamerstukken II 2016/17, 34 548, nrs. 3, 23, 31.
Kamerstukken II 2016/17, 34 550, nrs. 1, 2, 7, 45.
Kamerstukken II 2016/17, 34 550 VI, nr. 95.
Kamerstukken II 2016/17, 34 550 IX, nrs. 1, 5, 17, 25.
Kamerstukken II 2016/17, 34 552, nrs. 3, 5, 35, 38, 70.
Kamerstukken I 2016/17, 34 552, D.
Kamerstukken II 2016/17, 34 553, nrs. 3, 6, 7, 9, 12.
Kamerstukken II 2016/17, 34 555, nr. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2016/17, 34 652, nr. 3.
Kamerstukken II 2016/17, 34 703, nr. 1.
Kamerstukken II 2016/17, 34 725, nr. 1.
Kamerstukken II 2016/17, 34 725 IX, nrs. 1, 8.
Kamerstukken II 2016/17, 34 762, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2017/18, 31 066, nr. 381.
Kamerstukken II 2017/18, 31 935, nr. 44.
Kamerstukken II 2017/18, 32 140, nrs. 33, 34, 46.
Kamerstukken II 2017/18, 32 847, nr. 361.
Kamerstukken II 2017/18, 33 529, nr. 457.
Kamerstukken II 2017/18, 34 323, nr. 20.
Kamerstukken II 2017/18, 34 555, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2017/18, 34 700, nr. 34.
Kamerstukken II 2017/18, 34 775, nrs. 1, 2, 5, 6, 54, 77, 79.
Kamerstukken II 2017/18, 34 775 IX, nr. 10.
Kamerstukken II 2017/18, 34 775 XIII, nr. 2.
Kamerstukken II 2017/18, 34 785, nrs. 3, 4, 5, 6, 8, 15, 17, 32, 35, 72.
Kamerstukken I 2017/18, 34 785, C, D.
Kamerstukken II 2017/18, 34 786, nr. 3.
Kamerstukken II 2017/18, 34 819, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2017/18, 34 870, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2017/18, 34 950, nr. 2.
Kamerstukken II 2017/18, 34 959, nrs. 1, 2, 3, 4.
Kamerstukken II 2018/19, 30 539, nrs. 18, 19.
Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 432.

Kamerstukken II 2018/19, 31 865, nrs. 125, 154.
Kamerstukken II 2018/19, 32 140, nrs. 50, 51, 52.
Kamerstukken II 2018/19, 32 813, nr. 307.
Kamerstukken II 2018/19, 34 959, nr. 7.
Kamerstukken I 2018/19, 34 959, C, D.
Kamerstukken II 2018/19, 35 000, nrs. 1, 2, 6, 47, 72, 80.
Kamerstukken II 2018/19, 35 000 IX, nrs. 1, 2, 19.
Kamerstukken II 2018/19, 35 026, nrs. 3, 4, 10, 13, 28, 29, 51, 61, 62.
Kamerstukken I 2018/19, 35 026, G, L.
Kamerstukken II 2018/19, 35 028, nrs. 1, 2, 3, 13, 18, 21.
Kamerstukken II 2018/19, 35 029, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2018/19, 35 031.
Kamerstukken II 2018/19, 35 095, nr. 1.
Kamerstukken II 2018/19, 35 095 IX, nr. 1.
Kamerstukken II 2018/19, 35 200, nr. 20.
Kamerstukken II 2018/19, 35 205.
Kamerstukken II 2018/19, 35 216, nr. 3.
Kamerstukken I 2019/20, 21 501-20, BE
Kamerstukken II 2019/20, 32 140, nr. 71.
Kamerstukken I 2019/20, 35 026, S.
Kamerstukken II 2019/20, 35 300, nrs. 1, 2, 6, 19H, 46, 47, 79.
Kamerstukken II 2019/20, 35 300 IX, nr. 15.
Kamerstukken II 2019/20, 35 302, nrs. 3, 6, 15.
Kamerstukken II 2019/20, 35 304, nrs. 1, 2, 3.
Kamerstukken II 2019/20, 35 305, nr. 3.
Kamerstukken II 2019/20, 35 326, nrs. 1, 2.
Kamerstukken II 2019/20, 35 371, nr. 2.
Kamerstukken II 2019/20, 35 437.
Kamerstukken II 2019/20, 35 523.
Kamerstukken II 2020/21, 35 568.
Kamerstukken II 2020/21, 35 575, nr. 3.

Handelingen II 1844/45.
Handelingen II 1886/87, nr. 6.
Handelingen II 1971/72, nr. 8.
Handelingen II 1979/80, nr. 91.
Handelingen I 1988/89, nr. 34.
Handelingen II 1992/93, nr. 34.
Handelingen I 1992/93, nr. 12.
Handelingen I 1993/94, nrs. 15, 16.
Handelingen II 1995/96, nrs. 7, 8.
Handelingen I 1995/96, nrs. 12, 13.
Handelingen II 1997/98, nrs. 7, 8.
Handelingen II 2003/04, nr. 90.
Handelingen I 2004/05, nr. 3.
Handelingen I 2007/08, nrs. 14, 15.
Handelingen II 2008/09, nr. 103.
Handelingen I 2008/09, nr. 40.
Handelingen I 2009/10, nr. 14.
Handelingen II 2010/11, nr. 36.

Handelingen II 2011/12, nr. 28/item 9, nr. 77/item 28, nr. 78/item 6, nr. 88/item 15, nr. 98/item 3.
Handelingen I 2011/12, nr. 35/item 3, nr. 36/item 8, nr. 37/item 7.
Handelingen II 2012/13, nr. 11/item 4, nr. 23/item 7, nr. 27/item 17, nr. 49/item 9, nr. 57/item 21, nr. 67/item 8.
Handelingen I 2012/13, nr. 12/items 3, 6, 17, 18.
Handelingen II 2013/14, nr. 14/item 6, nr. 22/item 29, nr. 23/item 8, nr. 101/item 7.
Handelingen I 2013/14, nr. 14/item 11.
Handelingen II 2014/15, nr. 15/item 4, nr. 37/items 19, 21, nr. 109/item 25.
Handelingen II 2015/16, nr. 23/item 8, nr. 57/item 23, nr. 103/item 4, nr. 107/item 12, nr. 112/item 4.
Handelingen II 2016/17, nr. 22/item 21, nr. 23/item 9.
Handelingen II 2017/18, nr. 19/item 7, nr. 24/item 22.
Handelingen I 2017/18, nr. 12/item 7.
Handelingen II 2018/19, nr. 7/item 25, nr. 9/item 8, nr. 23/item 10, nr. 50/item 3.
Handelingen II 2019/20, nr. 8/items 3, 6.

Aanhangsel van de Handelingen II 2013/14, nrs. 888, 2748, 2998.
Aanhangsel van de Handelingen II 2016/17, nr. 2043.

